

Markku Jonninen

Konstruktiotekniikan insinööri Jonninen

Osa 3

Yrittäjä

Markku Jonninen

Konstruktiotekniikan insinööri Jonninen

Osa 3

Helsingistä Hollolaan ja maailmalle

Omistuskirjoitus

Maaailma on kova, sen joutuu moni yrittäjäksi ryhtynyt kokemaan. Sosiaaliturva ei käytännössä koske sinua. Ryhtyesäsi yrittäjäksi menetät lähes kaiken sen turvan, mitä tavallinen palknauttia saa. Olet käytännössä vain maksajan roolissa. Yrittäjällä ei ole erivapauksia, vaikka ilman yrittäjää, joka ottaa henkilökohtaisen riskin ja työllistää muita, ei olisi kenelläkään töitä.

Yrittäjä oli vuonna 1985 väliinputoaja. Perustimme yrityksen kaverin kanssa 50/50 osuuksin ja kun yhtiökumppani uhkasi konkurssihakemuksella, niin kysyin yrittäjäliitolta, miten saisin työttömyystuen, jos näin kävisi. Vastaus oli, et saa tukea, koska sinulla ei ole ollut yli 50 % osakkeista, et ole yrittäjä. Soitin insinööriliiton kassaan ja kysyin, mikä olisi tilanne heidän kanssansa ja vastaus oli, et saa tukea, koska 50 % osuudella olet yrittäjä. Silloin erosin Insinööriliitosta. Oli siis vain uskottava ja jatkettava.

Tämän kirjan omistan edesmenneelle isälleni, jonka usko minuun mahdollisti yritystoiminnan jatkamisen konkurssin vaihtoehtona. Pauli antoi minulle taloudellisen tuen tilanteessa, jossa se ei ollut varmaankaan hänellekään helppoa. Minä pystyin maksamaan kaiken tuen hänelle takaisin ruhtinaallisesti, korkojen kera. Hän oli ylpeä ollessaan perheyriksen osakas ja nautti siitä.

Ilman Paulia moni asia olisi mennyt toisin. Hän toi mukanaan koko uransa aikana hankitun osaamisensa ja suhteet. Paulia arvostivat työntekijämme hänen aina positiivisen, rehellisen, rauhallisen käytöksensä sekä käytännön kokemuksensa vuoksi.

Kiitos Pauli, olit hyvä isä, paras työkaverini ja luotit minuun.

Nimikkeen automaattinen analysointi tietojen, erityisesti mallien, trendien ja korrelaatioiden, saamiseksi tekijänoikeuslain 13b § ("tekstin- ja tiedonlouhinta") mukaisesti on kielletty.

© 2025 Markku Jonninen

Kustannustoimitus: Markku Jonninen

Kannen suunnittelu: Markku Jonninen

Muut tekijät: Tekstejä veljeltä ja siskolta sekä Kainu-
laisen Hannulta

Kustantaja: BoD · Books on Demand,
Mannerheimintie 12 B, 00100 Helsinki, bod@bod.fi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH,
Friedensallee 273, 22763 Hampuri, Saksa

ISBN: 978-952-80-9671-9

Konstruktitekniikan insinööri Jonninen

Osa 3

Helsingistä Hollolaan ja maailmalle

Tositarinoita nuoren yrittäjän alkutaipaleelta, kun näin nälkää ja olin oikeuden päätöksellä varaton.

Vain usko parempaan tulevaisuuteen, omiin kykyihin ja usein täydellinen tietämättömyys vei monien vaikeuksien läpi.

Yritys menestyi ja sai huomiota.

Sijoittajat kiinnostuivat.

Sisällysluettelo

Omistuskirjoitus.....	3
Sisällysluettelo.....	2
Tekemiäni keksintöjä ja rakentamiani härveleitä lapsuus ja nuoruusaikana 2–22-vuotiaana	6
Ideachip Oy Insinööritoimisto	8
Ensimmäinen kauppa.....	11
Hyppykepit	18
Kattoteline.....	19
Saksinosturikauppias	20
Jenzin edustus	22
Pekkalän vaatimus	24
Ensimmäinen neuvottelu ulkomailla	26
Surkea proto Jenz AZ30-80.....	32
Uusi purjeveri.....	34
Saunomassa Svartholmassa	39
Jarmo Stavenin kanssa purjehtimassa.....	41
Seijan kanssa purjehtimassa.....	44
Minnan tapaaminen uudelleen	46
Ratsastaja yllättää	49
Minnan yllätyskäynti	52
AZ 50 suunnittelu Saksassa	54
AZ 50, maailman paras murskain	60
Edustusten etsintä	63
Allu AS 38	64
Backhusin yritys kopioida AS	70
Santtu syntyy	73
Maistraatti isyyden tunnustaminen	77
Muutto Rahkakadulle.....	81

Lama 1991	82
Siviilivihkiminen	83
Jyri syntyy	84
Saga syntyy.....	88
Uusi asuntomme Kasakkamäessä	89
Mindenissä perheen kanssa	92
KOP petti Ideachipin	95
Seulakauhasta seulamurska	97
Valto Tikkanen, tärkein asiakkaamme	101
Saksassa matkalla ostajien kanssa	105
Allu Saksan markkinoilla	107
Saksalaiset pettävät.....	109
Laskettelurinteessä.....	112
Mitze ja Muusa	113
IDEACHIP OY INSINÖÖRITOIMISTO 10V	118
Saksalaiset pettävät jälleen	119
Oma tytäryhtiö Saksaan.....	121
Viennin nopean kasvun vuodet 1992–1996.....	123
Luciano Seppi.....	125
Finnairin lento Sodankylä-Oulu-Helsinki.....	133
Minnan autoilua	137
Piin arvo.....	140
Kärrykuski	141
Pauli taloon.....	142
Jorma taloon	143
Kenneth Stenbäck.....	144
Tuula taloon.....	149
Jarmo taloon	151
Jarmo muistelee	156

Lasse Lintermo taloon	158
Lasse muistelee	160
Tomi kesätöissä	161
Henkilökunta kasvaa.....	162
Ilpo Ellonen taloon	163
Kimmo Häyrinen taloon	165
Kimmo muistelee.....	166
Räyskälä Lentolupakirja	167
Alihankinnan ongelmat.....	172
Valehtelua.....	172
Suunnitelmien muutoksia kysymättä.....	173
Materiaalien vaihto hinnan takia	174
Väärin suunniteltu vakiokomponentti	175
Virheiden peittelyä tietoisella uudella virheellä	176
Huonoa kallista ostotoimintaa	177
Lyhyt tarina Koivun elämästä.....	179
Fredrik taloon.....	183
Velsafe	185
Makron.....	186
Allu maamyyrä	192
Suomalaisena ympäristöalan messuilla	196
Sepin maastomurskaimet	197
Allu menetelmä tuotetestaukseen	199
Lumen varastointi seuraavaa talvea varten.....	199
Koneistuslastun pätöntä ja sekoitus.....	200
Kasojen kovettuneen pinnan murskaus	201
Vanhat kaivosteollisuuden jätekasat uusiokäyttöön.....	201
Palavan kiven erottelu kalkkikivestä	201
Mikrofilmin tuhoaja.....	204

Allu vastaan Hornet vastakaupat	206
---------------------------------------	-----

Tekemiäni keksintöjä ja rakentamiani härveleitä lapsuus ja nuoruusaikana 2–22-vuotiaana

- Keksin itseni olevan olemassa ja keksin myös laittaa tapahtuman muistiin aikuisuutta varten
- Keksin tavan opetella ajamaan polkupyörällä laske-malla sillä mäkeä alas yhä pidemmälle
- Keksin tyrkkimisautoon mäkijarrun, joka esti sen taaksepäin valumisen ylämäessä
- Keksin tehdä muovipussista, ompelulangasta ja tina-sotilaasta laskuvarjomiehen, jonka pystyi heittämään korkealle ja varjo avautui ja ukko liiteli maahan.
- Rakensin itsesuunnittelemani, palsasta leikatun, umpikoppaisen kuminauhakäyttöisen lentokoneen, joka nousi itse ilmaan maasta.
- Keksin ja rakensin kaksisuksisen ohjattavan mäki-kelkan
- Suunnittelin ja rakensin 1,2 m siivillä ja suksilla va-rustetun palsalentokoneen.
- Vuolin sähköperämoottoria varten ohuen tasaperäi-sen puuveneen ja se kulki nopeasti patterin ja perä-moottorin voimalla.
- Rakensin sähkömoottorin, joka pyöri 4,5V paristolla ja asensin sen hydrokopterin potkuria pyörittämään tasapohjaveeneeseen. Hydro kulki kesällä ja talvella.
- Rakensin periskoopin
- Rakensin leijan
- Rakensin neulanreikäkameran ja kuvasin sillä
- Rakensin puujalat
- Rakensin huoneeseeni tietokoneohjauksen, VIC20 tietokoneella; TV, Radio, Valot, Herätys, Discova-lot. Kaikki toimivat VIC ohjauksella 5V relekeskuk-sen kautta ohjaten 220V/5A viittä eri piiriä.
- Keksin ja rakensin autoon 1 m:n tarkkuudella toimi-van, painonapista nollattavan trippimittarin isolla

näytöllä.

- Keksin ja rakensin suunnistus- ja tarkkuusajojen laskurin, joka laski auton ihanneajan, näyttäen sen reaaliajassa annettujen ajonopeuksien mukaan korjattu mittarivirhe huomioiden. Tätä aikaa verrattiin oikeaan kellonaikaan, josta sai tiedon, onko edellä vai jäljessä ihanneaikaa.
- Keksin ja rakensin alapuolelta valaistun kartturin pöydän, johon sai kartat ja reittiinpiirrokset kiinnitetyä kilpailun ajaksi.
- Keksin ja rakensin autosuunnistukseen kuskille valopaneelin, jossa kolme eriväristä valoa kertoi, ollaanko ajasta edellä vai jäljessä tai +/- 10 s sisällä ihanne ajassa.
- Keksin ja rakensin patterikäyttöisen pyörivällä hio-
makivellä varustetun kynsienhoitolaitteen.
- Ideoin ja suunnittelin tekniikan 10kW/12 m/s vaaka-
akseliseen tuulivoimalaan, joka pyöritti maan alla
olevassa säiliössä nestejarrua lämmittäen nestettä,
josta lämpö sitten siirrettiin lämpövarastoon toisella
lämmönvaihtimella.

Ideachip Oy Insinööritoimisto

Olimme perustamassa uutta yritystä. Mietimme Pekkalan Jarmon kanssa eri yritysmuotoja ja päädyimme osakeyhtiöön. Meitä olisi kaksi osakasta 50/50 osuuksilla. Minä olisin hallituksen puheenjohtaja ja Jarmo Pekkala olisi hallituksen jäsen.

Laadimme yhtiöjärjestyksen ja täytin perustamispaperit käyttäen Erika kirjoituskoneeni papereiden välissä kalkeerauspaperia, kopioita varten. Kun kaikki paperit olivat valmiit, niin yrityksen perustamiskokous pidettiin ja allekirjoitus tapahtui Esplanadin puistossa Kappelin kahvilassa 21.12.1985, mutta asiakirjoissa näkyy päiväys 21.1.1986.

Syynä päiväyseroon on tietämättömyytemme liiketoiminnan aloituksen kiekuroista. Kun aloitimme toiminnan tammi-kuussa Hollolassa, niin emme tienneet, että liiketoiminnan aloitusilmoitus olisi pitänyt tehdä erikseen.

Oletimme yrityksen perustamispapereiden jätön riittävän. Liiketoiminnan aloitusilmoitus olisi pitänyt jättää 6 kk kuluessa perustamisesta, joten kun yritimme saada y ja Lvv tunnuksia, niin jouduimme väärentämään päivämääriä viralliseen asiakirjaan.

Kun perustamiskokous oli Kappelin kahvilassa pidetty, niin aloimme järjestellä asioita. Heti yrityksen alussa meillä tulisi olla töitä ja toimipiste, jossa niitä tehdä. Loppuvuoden aikana kiertelimme ympäri Etelä-Suomea etsimässä sopivia toimitiloja. Piirsimme, Helsinki keskuksena, 250 km säteellä ympyrän, jonka sisään etsintä kohdistui.

Kauimmainen paikka oli Lievestuore, jossa kunnanjohtajan pyynnöstä meitä lähti opastamaan perille tarjottavana vapaana olevalle toimipisteelle nuori nainen omalla autollaan. Matkaa oli joitakin kilometrejä pitkin lumisia pikkuteitä. Kun olimme parkkipaikalla lähdössä, niin tyttö sanoi, että pysykään perässä, joka meitä vähän huvitti. Ei naurattanut enää kauaa, kun huomasimme opastajan perävalojen katoavan parkkipaikalta kauniissa sivuluisussa ja suuntaavan pienelle

paikallistielle, jonka tyttö tietysti tunsu hyvin ja halusi selvästi näyttää etelän hemmoille, kuinka autoa lumella mutkaan viedään. Sain laittaa kaiken osaamiseni ja uskallukseni peliin, että pysyin näköetäisyydellä hänestä. Kun pääsimme perille, niin ihasteltuamme hänen vauhtiaan, hän nauroi ja sanoi ajavansa naisten rallisarjassa ja halunneensa vähän meille näyttää. Kehui kyllä takaisin, että hyvinhän minäkin tuota farkku Opelia toin hänen perässään.

Perillä odotti upea linnamainen rakennus, järven rannalla ja vuokra olisi ollut minimaalinen, mutta lämmityskulut olisi pitänyt maksaa. Kun kyselimme tarkemmin, niin selvisi kysessä olevan entinen Lievestuoreen sellutehtaan johtajan asunto. Sellutehdas oli mennyt konkurssiin ja toiminta lopetettu muutamaa kuukautta aiemmin 5.syyskuuta. Silloin oli menettänyt työpaikkansa 167 henkilöä. Talo oli saastuneen Lievestuoreen järven rannalla, jota ei tietysti lumen alta voinut nähdä.

Se oli liian suuri ja kaukana kaikesta, joten ei sitä sen enempää mietitty vaan suuntasimme katseen etelämmäksi. Toinen tutustumiskohde oli Tampereella, jossa olisi ollut tarjolla uudehkon omakotitalon alakerta, jossa oli pari-kolme huonetta ja saunatilat. Tiloja vuokrasi eronnut, noin 40-vuotias nainen, joka ilmoitti, että muuten koko alakerta olisi meidän käytössämme, mutta saunatilat olisivat yhteiset. Hän antoi myös ymmärtää vuokraa kysyessämme, että sen voi hoitaa monella tapaa, selänpesijää ja remonttimiestä hän tarvitsee ja pelkän rahan määrää hän ei ilmaissut. Meitä alkoi vihjailut pelottamaan, joten hylkäsimme tämänkin tarjouksen.

Loviisassa oli Rauma-Repolan omistamassa kerrostalossa vanha kauppa lopettanut ja sen tilat vapaina. Paikka oli Vallossa ja vihjeen olin saanut isältäni. Pauli toi avaimen ja kävimme sielläkin tutustumassa, mutta ei sekään ollut sopiva, koska lisäksi olisi pitänyt vuokrata vielä kämpät, jossa asua.

Lopulta Hollolasta löytyi Kinnarin rouvan omistama 4h+keittiö+pesutila/Wc kerrostalokämpä, joka oli toiminut opiskelija-asuntona. Kävimme katsomassa ja se näytti meidän tarkoitukseemme sopivalta ja vuokrakaan ei ollut suuri. Talo oli Hedelmätarhassa kahdeksankerroksisen talon seitsemännessä kerroksessa, Hedelmätarhantie 7. Sinne minä muutin ensiksi ja aloin kalustaa olohuonetta toimistoksi. Jarmo muuttaisi perässä, kun ensimmäinen suunnitteluprojekti käynnistyisi.

Ensimmäinen kauppa

Ensimmäinen asiakkaamme oli Sodankyläläinen haketusurakoitsija Alpo Lintula, jolla oli ideoita, joiden toteuttajaksi eli suunnittelijaksi hän etsi osaavaa tahoa. Minä sain Alpon uskomaan, että pystyn hänen ajatuksensa toteuttamaan toimivaksi koneeksi.

Tein tarjouksen suunnitelmista, joiden piti olla valmiina toukokuun alkuun mennessä. Aikaa ei olisi paljon. Tarjoushinta oli 80.000 mk, josta osa etumaksuna ja loput suunnitelmien valmistuttua. Haketusrummun kuvaa emme tarjonneet, vaan koko rummun valmiina toimittaisimme rahaa vastaan Alpolle.

Sodankylään kaupasta neuvottelemaan menimme Pekkan Jarmon kanssa yöjunalla Helsinki-Rovaniemi välin, josta vuokra-autolla Sodankylään hotelliin. Alpo oli varannut illaksi meille huoneet Hotelli Sodankylästä, jossa olevassa ravintolassa hänen kanssaan sitten söisimme ja keskustelisimme. Alpo oli paikkakunnalla selvästi merkkimies. Hänet tunsivat ja häntä tervehtivät kaikki. Hän oli isoja veronmaksajia ja kunnanvaltuustossa.

Alpo sanoi minulle, kun meinasin suunnitelmista hänen kanssaan alkaa ravintolasalissa keskustelemaan vasta oluet saatuaamme pöytään: ”Sole poka mikhään kiire, syöhmä ja tutustumha ensin. Humalasa ei papehreja tehä. Olen varannu meille kabinetin illaksi. Huomenna hänen kotohnaan papehreja katothan!” Ilta meni hyvin, ruoka oli hyvää ja juotavaa riitti kabinettiin. Monia Alpon tuttujakin kävi kabinetissa häntä morjestamassa ja samalla varmaan hesalaisia ihmettelemässä.

Seuraavaksi aamupäiväksi oli sovittu tulomme hänen kotiinsa. Alpon vaimo oli tehnyt valmiiksi tulokahvit, jotka juotiin leipäjuuston kanssa. Se murennettiin suoraan kahviin ja syötiin lusikalla. En ollut koskaan sitä näin syönyt ja lämpöisenä leipäjuusto oli huippuhyvää narskuen hampaissa.

Alpo kertoi kaikki ideansa, jotka meidän piti sitten suunnitella toteuttaa. Minä skitsailin ja kirjoitin niitä ylös vihkooni. Selventävillä kysymyksillä ja kuvien avulla sain hyvän kuvan Alpon ajatuksista ja kerroin hänelle omia ajatuksiani automatiikasta ja syöttökaukalon jatkeista sekä poistotorven jatkoista sekä koko koneen rakenteesta.

Alpon ideoista monet ovat vieläkin olleet vain siinä yhdessä hakkurissa, jota pidän maailman parhaana suomen olosuhteisiin tehdyistä hakkureista. Siinä oli kaikki kokemus, jonka pohjalta sen teknisiä ratkaisuja pitkänlinjan hakeurakoitsija oli mielessään pohtinut ja ideoinut, mutta joille ei ollut aiemmin ollut suunnitelmien tekijää tarjolla.

Siinä keskusteluissa ymmärsin, että Alpo olisi ollut valtaavan idearikas suunnittelija, kun hänelle olisi vain annettu opiskelujen kautta käyttöön työkalut, joilla laittaa ideat paperille. Me oltiin nyt Alpon ideoiden toteuttajia, tämän laitteen tekniset toteutus ratkaisut tein minä, mutta Alpo oli ne ideoinut ja pyytänyt.

Juuri kukaan muu kuin minä ei liene kiinnostunut tietämään mitään hakkureista. Tämä kannattaa kuitenkin lukea ja ymmärtää yleisellä tasolla sillä ajatuksella, että jokainen kone on insinöörien ja käyttäjien kokemusten yhdistelmänä luotu, pitkällisen harkinnan ja monien toteutusmahdollisuuksien lopputulos.

Suunnittelun aikana on mietittävä laitteen toimintaa perustasolla, kuten haketus tässä tapauksessa fyysisenä puun paloitteluna ja palojen siirtona hakeautoon. On myös mietittävä missä ja miten kone toimii, eli työn suorittamisen ja käytöympäristön sekä olosuhteiden vaatimukset on selvitettävä.

Hakeauton kohdalla näitä huomioon otettavia asioita ovat hakkurin alle valuvat puuroskat ja maa-aines ja hakeauton pääsy hakkurin sille puolelle, jossa on hakkeen purkuputki, kun metsäautotie on umpiperällä. Myös rankakasojen paikka on tiedettävä. Näitä eri vaatimuksia ja ongelmapaikkoja on

Konstruktiotekniikan insinööri Jonninen Osa 3

Helsingistä yrittäjäksi Hollolaan ja maailmalle.

Tämä kirja kertoo yritykseni Ideachip Oy Insinööritoimiston perustamisesta, muuntumisesta vientiyhtiöksi 1991 laman jälkeen ja nopean kasvun vuosista ollessani peräsimessä.

Nämä ovat tositarinoita nuoren yrittäjän alkutaipaleelta, kun näin nälkää ja olin käräjäoikeuden päätöksellä varaton.

Vain usko parempaan tulevaisuuteen, omiin kykyihin, kova työ, riskinotto ja usein täydellinen tietämättömyys vei monien vaikeuksien läpi.

Ideachip menestyi ja sai huomiota. Sijoittajat kiinnostuivat.

Ideachip koki pahimman laman ja selvisi siitä kasvaakseen menestyväksi Suomen ensimmäiseksi ympäristötekniikkaan erikoistuneeksi yritykseksi. Tämä temppu tehtiin nuoren henkilökunnan sitoutumisella ja panostuksella.

Allu logo syntyi saunakaljoja nautiskellessani vapaalla kädellä A4 muoville tussaamalla illan aikana. Se kuvaa hyvin yrityksen alkuperäistä liiketoimintaa.

